

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Dröjsmålstalan enligt den nya tullagen

Tullverket har tagit del av remiss av promemorian Dröjsmålstalan enligt den nya tullagen – en kompletterande promemoria till betänkandet SOU 2015:5. Verket tillstyrker att det införs en paragraf i den nya tullagen för att reglera rätten att överklaga när ett beslut inte har fattats i rätt tid. En sådan nationell reglering är önskvärd och torde vara nödvändig när det i artikel 44 i förordning (EU) nr 952/2013 fastställs en rätt att överklaga samtidigt som det överläts åt medlemsstaterna att reglera förfarandet. Tullverket har även tidigare framfört detta behov, i remissyttrandet över betänkandet SOU 2015:5.

Tullverket lämnar också följande kommentarer till innehållet i promemorian.

Utformningen av paragrafen

Tullverket anser att den föreslagna paragrafen är väl formulerad och att den kan anses ändamålsenlig. Verket ser dock att det finns ett behov av en viss ökad flexibilitet i fråga om inom vilken tid myndigheten ska fatta ett beslut efter det att domstolen har lämnat en förklaring. Om en domstol avger en förklaring medges enligt den föreslagna paragrafen en månad för myndigheten att fatta beslutet. Om inte myndigheten fattar ett beslut inom den tiden anses ansökan ha avslagits. Tullverket ger sitt stöd till denna relativt korta tid, som innebär att en dröjsmålstalan blir ett effektivt rättsmedel.

Det kan dock finnas situationer där myndigheten kan avsluta ärendet och ta ett beslut, men det behövs en något längre tid än en månad för att det ska vara möjligt. Det kan exempelvis handla om att det tillfälligtvis är en mycket stor ärendemängd eller om att det i det enskilda ärendet föreligger omständigheter som kräver extra utredningsåtgärder.

Det skulle därför vara lämpligt om Tullverket, när förvaltningsdomstolen prövar en begäran om förklaring, kan framställa ett motiverat yrkande om att domstolen ska medge en något längre tid än en månad. Om domstolen då, efter

att ha inhämtat sökandens uppfattning, bedömer att verket har goda skäl för en längre tidsfrist, skulle domstolen kunna fastställa en sådan. Detta sammanhänger även med den tolkning Tullverket gör över utrymmet för domstolen att bedöma om giltiga skäl föreligger för att Tullverket inte fattat beslut i rätt tid (jfr nedan). Genom förslaget kan man undvika att ärenden i onödan anses vara avslagna, och därmed överklagbara. Detta skulle vara till nytta Tullverket, för de allmänna förvaltningsdomstolarna och även för den sökande.

Tullverket föreslår därför ett tillägg i den sista meningen i den föreslagna paragrafen:

”Om Tullverket inte har meddelat ett beslut inom en månad, eller inom den längre tidsfrist som domstolen har fastställt, från det att domstolen har lämnat en förklaring, ska ansökan anses ha avslagits.”

Domstolens prövning av om ärendet onödigt uppehålls

I avsnitt 4.1, högst upp på sidan 8, anges att domstolen ska pröva om skälen för att något beslut inte har fattats kan anses vara godtagbara eller inte. Till det lämnas exempel på skäl som skulle anses som giltiga.

Tullverket har uppfattat det som att EU-förordningarna på ett uttömmande sätt reglerar tidsfristen för beslut och under vilka förutsättningar tiden kan förlängas. Enligt artikel 22.3 andra stycket har tullmyndigheten möjlighet att förlänga tiden med upp till 30 dagar om det bedöms nödvändigt. Enligt artikel 22.3 tredje stycket kan tullmyndigheten förlänga tiden om den sökande begär det i syfte att genomföra nödvändiga anpassningar.

Utöver vad som anges i artikel 22.3 i förordning (EU) nr 952/2013 framgår också möjligheter till förlängning i artikel 13 i kommissionens delegerade förordning, vilken beslutades i slutet av juli (har dock ännu inte trätt i kraft). Enligt punkt 1 ska tidsfristen förlängas med upp till 30 dagar om myndigheten begär in kompletterande information från den sökande. Enligt punkt 2 ska tidsfristen förlängas med 30 dagar när myndigheten ger den sökande möjlighet att yttra sig före det att beslutet fattas. Enligt punkt 3 ska tidsfristen förlängas om tiden för samråd med annan tullmyndighet har förlängts. Enligt punkt 4 ska tidsfristen förlängas när det finns allvarliga skäl att misstänka överträdelser.

Vad gäller det exempel i promemorian som rör samråd med andra tullmyndigheter bör beaktas att artikel 15.1 i utkastet till kommissionens genomförandeförordning anger att samråd ska ske inom den tidsperiod som föreskrivs för det berörda beslutet, dock med en möjlighet till förlängning av tiden enligt artikel 13.3 i kommissionens delegerade förordning (se ovan). Vad gäller den sökandes IT-miljö kan det möjligen bli aktuellt med förlängning

enligt artikel 22.3 i förordning 952/2013 eller enligt artikel 13.1 i kommissionens delegerade akt. Det är dock svårt att i någon av dessa artiklar utläsa att inhämtande av utlåtanden från annan myndighet särskilt skulle påverka tiden för beslutet.

Det kan vara så att det som sägs i promemorian om prövning av giltiga skäl är tänkt att ge uttryck för att domstolen ska göra en självständig prövning av om det finns giltiga skäl för att Tullverket inte har fattat beslut i rätt tid, dvs. skäl som ligger utanför den reglering som finns i artikel 22.3 i förordning (EU) nr 952/2013 och artikel 13 i kommissionens delegerade förordning om tidsfristen och dess eventuella förlängning. Om avsikten är att en sådan självständig prövning ska göras kan det övervägas om detta bör komma tydligare till uttryck i lagtexten. Det framstår i vart fall som angeläget att exemplifieringen i promemorian blir föremål för en översyn, med beaktande av vad som sägs i EU-förordningarna om förlängning av tidsfristen.

Konsekvenser

I avsnitt 5.1 nämns att det har förekommit JO-kritik mot långsam handläggning av överklaganden hos Tullverket. Den nu föreslagna bestämmelsen om dröjsmålstalan är dock kopplad till beslut enligt artikel 22 i förordning (EU) nr 952/2013, inte till handläggning av överklaganden enligt artikel 44. Frågan blir därför om det ger någon vägledning att i en konsekvensanalys i detta lagstiftningsärende ta upp frågan om Tullverkets handläggningstider för överklaganden.

Författningskommentar

I författningskommentaren beskrivs ”den tidsfrist som avses i artikel 22.3” som att den är 120 dagar från den dag då ansökan har godtagits. Detta ger dock inte hela bilden i och med att artikel 22.3 i förordning (EU) nr 952/2013 anger att annan tid än 120 dagar kan föreskrivas. Det innebär att för vissa typer av beslut gäller en kortare tid än 120 dagar. Exempel på detta finns i artikel 171 i kommissionens delegerade förordning. Dessutom finns som ovan beskrivits olika möjligheter till förlängning av tidsfristen för beslut. Det kan övervägas om författningskommentaren bör ge en utförligare beskrivning av tidsfristen, i syfte att åstadkomma en ökad tydlighet.

Övrigt

I avsnitt 3 nämns olika förarbeten där frågan om dröjsmålstalan har aktualiserats. I det sammanhanget bör uppmärksammas att frågan har varit aktuell även i prop. 1994/95:34 samt i SOU 1998:127 och SOU 1999:54.

Ärendets handläggning

I den slutliga handläggningen av ärendet har deltagit generaltulldirektören Therese Mattsson (beslutande), chefsjuristen Charlotte Zackari, och verksjuristen Mikael Jeppsson (föredragande).

TULLVERKET

Therese Mattsson

Mikael Jeppsson